

Vuoden 2023 kouluterveyskyselyn tulokset

HYVA 13.12.2023 § 73

580/00.01.02.04/2023

Lisätiedot:

hyvinvointikoordinaattori Taru Ikäheimonen, puh. 040 633 5431
sivistystoimenjohtaja Mikael Flemmich, puh. 040 733 0264
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kouluterveyskysely toteutettiin sähköisesti Kauniaisten ala- ja yläkouluissa sekä lukioissa keväällä 2023. Valtakunnalliset kouluterveyskyselyn tulokset julkaistiin 21.9.2023 ja Kauniaisten oma raportti kyselyn tuloksista valmistui 31.10.2023. Raportissa vertailukuntina ovat Espoo ja Kirkkonummi.

Kouluterveyskysely tehdään joka toinen vuosi perusopetuksen 4.- ja 5.-luokkalaisille lapsille sekä nuorille, jotka opiskelevat peruskoulun 8.- ja 9.-luokalla ja lukion ja ammattikoulun 1. ja 2. vuosikurssilla. Kouluterveyskyselyyn vastasi Kauniaisissa 889 koululaista ja opiskelijaa ja kattavuus oli alakoulussa 83 %, yläkoulussa 73 % ja lukiossa 68 %.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) järjestämä kansallinen Kouluterveyskysely tuottaa monipuolista seurantatietoa eri ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palvelujen tarpeisiin vastaamisesta. Kouluterveyskyselyn vuoden 2023 perustulokset ovat saatavilla sähköisen tulospalvelun kautta Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) sivuilla: <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/kouluterveyskysely/kouluterveyskyselyn-tulokset#alueittain>.

Kauniaislaiset lapset ja nuoret voivat kansallisella tasolla hyvin ja he kokevat olevansa tärkeä osa perhettä ja koulu yhteisöä. Kauniaisissa löytyy myös nuorille mielekästä tekemistä ja harrastaminen on muihin kuntiin verrattuna aktiivista. Erityisesti poikien osalta hyvä keskusteluyhteys vanhempiin on parantunut ja on vertailukuntiin verrattuna reilusti suurempaa. Edelliseen mittauskertaan verrattuna moni huolta aiheuttanut asia on kääntynyt parempaan suuntaan. Nikotiinituotteiden ja päihteiden käyttö on vähentynyt edellisiin tuloksiin verrattuna, vaikka ovatkin edelleen suurempia kuin vertailukunnissa. Päihteidenkäyttöön liittyen erityistä huolta aiheuttavat myönteinen päihdekulttuuri sekä perhepiiristä saatavat päihteet alaikäisille.

Uutena huolenaiheena nousee alakouluikäisten yksinäisyyden kokemukset, mielialaan liittyvät ongelmat sekä vähintään tunnin päivässä liikkuvien suomenkielisten alakouluikäisten tyttöjen määrän väheneminen jo neljättä vuotta peräkkäin. Lisäksi netinkäytön haasteet ja kontrollon vaikeus ovat vertailukuntia yleisempää suomenkielisessä koulussa ja vielä erityisesti tytöillä. Alakoululaisten kokema seksuaalinen viestintä on kaksinkertaistunut samaan aikaan, kun seksuaalinen häirintä vanhemmissa ikäryhmissä on vähentynyt. Fyysisen väkivallan uhka on suurempaa suomenkielisissä kouluissa. Monet ilmiöt erottuvat kieliryhmittäin.

Osallisuus kouluasioiden suunnitteluun alakoulussa on kuitenkin muita kuntia selvästi vähäisempi, erityisesti ruotsinkielisessä koulussa. Kuitenkin erityisesti ruotsinkielisessä alakoulussa koettiin, että heillä on mahdollisuus keskustella

koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista. Kauniaisissa muita kuntia suhteellisesti suurempi osuus koki, että opettajat ovat usein kiinnostuneita siitä, mitä heille kuuluu.

Kyselyn käsittely ja tulosten hyödyntäminen Kauniaisissa

Kouluterveyskyselyn 2023 alustavat tulokset on esitelty Kauniaisten HYTE-työryhmässä, jossa sovittiin tulosten käsittelyprosessi Kauniaisissa. Tuloksia tullaan käsittelemään syksyn 2023 aikana eri työryhmissä ja kouluissa, joissa yhteisöllisissä oppilashuoltoryhmissä sovitaan keskeisistä toimenpiteistä ja valitaan joka yksikössä Kouluterveyskysely-vastaavan vahvistamaan toimenpiteiden seuranta. Tuloksia hyödynnetään oppilaitosten hyvinvointityössä ja yhteisöllisessä opiskeluhoitotyössä sekä kaupungin hyvinvointi- ja strategiatyössä, toiminnan kehittämisessä kaikilla toimialoilla ja monialaisessa yhteistyössä sivistystoimen sekä hyvinvointialueiden kanssa.

Tulokset käsitellään kaikissa sivistystoimen valiokunnissa. Myös toimenpiteet, joihin on ryhdytty tulosten perusteella, tuodaan valiokunnille tiedoksi.

Hyvinvointikoordinaattori Taru Ikäheimonen esittelee vuoden 2023 kouluterveyskyselyä hyvinvointivaliokunnalle.

Sivistystoimenjohtaja Mikael Flemmich:

Hyvinvointivaliokunta merkitsee vuoden 2023 kouluterveyskyselyn tiedoksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Kauniaisten kouluterveyskyselyn 2019-2023 yhteenveto, alakoulu
Kauniaisten kouluterveyskyselyn 2019-2023 yhteenveto, yläkoulu ja lukio